

UZASADNIENIE

Celem projektowanego rozporządzenia jest wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 100 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2026 r. poz. 69), zwanej dalej „ustawą p.g.g.”.

Potrzeba wydania niniejszego rozporządzenia wynika z wejścia w życie ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o *zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 2029 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą nowelizującą”. Ustawa ta wprowadziła m.in. zmiany w art. 100 ust. 2 ustawy p.g.g. w zakresie odpłatnego korzystania z informacji geologicznej.

Jednocześnie art. 75 ustawy nowelizującej utrzymał czasowo w mocy dotychczasowe przepisy wykonawcze i wyznaczył maksymalny 36-miesięczny termin w tym przedmiocie. Na podstawie art. 1 pkt 96 ustawy nowelizującej został wprowadzony do art. 100 ust. 2 ustawy p.g.g. nowy cel odpłatnego korzystania z informacji geologicznej, do której prawo przysługuje Skarbowi Państwa dotyczący rekonstrukcji zlikwidowanych otworów wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi. Zgodnie z powyższym art. 100 ust. 2 ustawy p.g.g., poprzez dodanie pkt 4, otrzymał brzmienie: „Korzystanie z informacji geologicznej, do której prawa przysługują Skarbowi Państwa, w celu wykonywania działalności w zakresie rekonstrukcji zlikwidowanych otworów wiertniczych w celu wykorzystania ciepła Ziemi następuje w drodze umowy za wynagrodzeniem”. Opracowanie niniejszego projektu rozporządzenia ma zatem na celu przede wszystkim uwzględnienie ww. odpłatnego przypadku korzystania z informacji geologicznej i ustalenie dla niego metody szacowania wartości informacji geologicznej.

Jedną z metod szacowania wartości informacji geologicznej ustalonych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie korzystania z informacji geologicznej za wynagrodzeniem rozporządzeniem (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1724) jest metoda obliczenia zryczałtowanej wartości informacji geologicznej, której wykonanie nie wymaga posiadania kwalifikacji do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi stwierdzonych w kategorii odpowiadającej rodzajowi wycenianej informacji geologicznej. Projektodawca, kierując się koniecznością zapewnienia łatwego dostępu do informacji geologicznej oraz faktem, że działalność obejmująca rekonstrukcję zlikwidowanego otworu wiertniczego w celu wykorzystania ciepła Ziemi nie jest działalnością koncesjonowaną, lecz prowadzoną na podstawie zatwierdzonego projektu robót geologicznych, zaproponował, by szacowanie wartości informacji geologicznej w takim przypadku dokonywane było metodą obliczenia zryczałtowanej wartości informacji geologicznej. Zgodnie z § 12 ust. 2 w związku z § 12 ust. 1 projektowanego rozporządzenia, szacowanie to będzie dokonywane na podstawie liczby i głębokości otworów wiertniczych, bez względu na ich średnicę, przyjmując ustalone wartości ryczałtowe. W rezultacie, korzystanie z istniejącej informacji geologicznej Skarbu Państwa będzie finansowo korzystniejszą alternatywą dla podmiotu zainteresowanego wykorzystaniem ciepła Ziemi niż pozyskanie informacji geologicznej w wyniku prowadzenia i finansowania prac geologicznych mających na celu wykonanie nowych otworów wiertniczych.

Ponadto w projekcie rozporządzenia zgodnie z art. 1 pkt 35 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o *zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1238 z późn. zm.), uwzględniono dodatkowy rodzaj działalności, dla której korzystanie z informacji geologicznej następuje w drodze umowy za wynagrodzeniem – podziemne składowanie dwutlenku węgla. W tym przypadku szacowanie wartości informacji geologicznej odbywać się będzie analogicznie do szacowania wartości informacji geologicznej dla działalności w zakresie podziemnego bezbiornikowego magazynowania substancji czy podziemnego składowania odpadów tj. metodą

obliczenia zryczałtowanej wartości informacji geologicznej ustalaną na podstawie powierzchni wykorzystywanego obszaru, będącej odwzorowaniem przestrzeni na płaszczyźnie oraz liczby otworów wiertniczych znajdujących się na tym obszarze, bez względu na ich głębokość oraz średnicę, przyjmując ustalone wartości ryczałtowe.

Dodatkowo w projektowanym akcie, w drodze ewaluacji, w oparciu o wiedzę i doświadczenie zebrane w trakcie stosowania obowiązującego rozporządzenia, dokonano uaktualnienia i uszczegółowienia szeregu istniejących regulacji oraz uzupełnienia o rozwiązania, których potrzeba wprowadzenia pojawiła się w toku obowiązywania tego rozporządzenia. Wprowadzone zmiany nie stworzą nowych obowiązków, a jedynie doprecyzują zasady wykonywania już istniejących.

Istotną zmianą mającą znaczenie dla skrócenia procedury związanej z udostępnieniem informacji geologicznej jest wprowadzenie wymogu złożenia wniosku o zawarcie umowy o korzystanie z informacji geologicznej w postaci dokumentu elektronicznego, opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym wnioskodawcy lub osoby reprezentującej wnioskodawcę. Analogicznie do wniosku, dostosowano formę złożenia dołączanej do niego wyceny informacji geologicznej. Wycena taka zatem powinna mieć postać dokumentu elektronicznego, opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym osoby wykonującej wycenę. Oczekuje się, że rozwiązanie to znacznie ograniczy zużycie papieru i usprawni przekazywanie wyceny w celu weryfikacji.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom podmiotów zainteresowanych korzystaniem z informacji geologicznej, zrezygnowano z obowiązku dołączania do wniosku aktualnego odpisu z właściwego rejestru przedsiębiorców lub instytutów naukowych, w przypadku, gdy podmiot jest zarejestrowany jest na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto dla złóż kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej (tj. piaski, żwiry, wapień, dolomity) wprowadzono alternatywną metodę szacowania wartości informacji geologicznej wykorzystywanej w celu wykonywania działalności w zakresie wydobywania kopaliny ze złoża. Metoda ta zakłada wyliczenie wartości zryczałtowanej na podstawie stanu zasobów bilansowych złoża, ustalonych w ostatnim zatwierdzonym lub przyjętym dokumencie geologicznym będącym przedmiotem szacowania i stawki ryczałtowej w wysokości 20 zł/1 tys. ton kopaliny. Zaproponowane rozwiązanie ma służyć przyspieszeniu procedury, obniżeniu kosztów oraz ułatwieniu sporządzania wyceny informacji geologicznej przez podmioty ubiegające się o udostępnienie informacji geologicznej dla takich złóż, gdyż nie będą musieli oni ponosić kosztów związanych z wykonaniem oszacowania metodami określonymi w § 4 ust. 1, uwzględniającymi koszty projektowania i wykonywania prac geologicznych oraz przedstawienia ich wyników w dokumentach geologicznych. Dodatkowo wycena dla tych złóż nie będzie musiała być sporządzona przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje geologiczne.

W rozporządzeniu zaproponowano ustalenie jednej łącznej opłaty, jeżeli przedsiębiorca będzie prowadził działalność zarówno w zakresie wydobywania kopaliny ze złoża, jak i w zakresie jednej z działalności związanej z podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem substancji bądź z podziemnym składowaniem odpadów czy z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla. Takie rozwiązanie będzie to dotyczyło również sytuacji, gdy umowę na korzystanie z informacji geologicznej za wynagrodzeniem zawarto przed wejściem w życie rozporządzenia. W takim przypadku wynagrodzenie będzie ustalane w oparciu o wycenę sporządzoną jedną z metod podstawowych. Rozwiązanie to jest odpowiedzią na oczekiwania podmiotów zainteresowanych tego typu działalnością, którzy wskazywali na brak uzasadnienia dla pobierania dodatkowego wynagrodzenia w sytuacjach, gdy wcześniej uiszczono wynagrodzenie ustalone zostało na podstawie metod nieryczałtowych. Dzięki zaproponowanemu rozwiązaniu wyeliminowany zostanie etap uzyskiwania prawa do korzystania

z informacji geologicznej w celu ww. działalności następujących po wydobyciu, co wpisuje się w działania deregulacyjne rządu, służące przyspieszeniu i uproszczeniu prowadzenia działalności gospodarczej.

Nadto zaktualizowano wymagania dotyczące dołączanego do wniosku załącznika graficznego, a także uzupełniono katalog danych geologicznych podlegających odpłatnemu udostępnieniu, określony w § 13 ust. 2 projektu rozporządzenia, a dla pomiarów sejsmicznych doprecyzowano sposób obliczania ich wartości.

Jednocześnie zmieniono nomenklaturę próbek geologicznych, których sposób szacowania wartości informacji geologicznej został określony § 16, w związku z rezygnacją z dotychczasowego sposobu wyceny próbek ze względu na stan ich zachowania, a uwzględnieniu technologii wiercenia otworów, z których próbki są pozyskiwane. Tym samym dokonano zmiany wielkości wycenianej próbki z metra bieżącego na centymetr bieżący, jak również uwzględniono w szacowaniu informację geologiczną w postaci próbek rdzeników bocznych,

Dokonano również przeglądu istniejących obniżek wartości informacji geologicznej, w wyniku czego:

- zaktualizowano zapis odnoszący się do obniżki za korzystanie z informacji geologicznej wykorzystywanej w celu wydobywania wód termalnych (dotychczasowa obniżka z tego tytułu przewidywała redukcję obliczonej wartości informacji geologicznej o 95%, przy czym w okresie do dnia 31 grudnia 2020 r. o 99%),

- wprowadzono obniżkę w wysokości 10% dla złóż węglowodorów rozpoznanych w kategorii B,

- zmniejszono z 25% do 10% obniżkę za korzystanie z informacji geologicznej w postaci próbek okruchowych z uwagi na fakt, że obok próbek zachowanych w caliznie, próbki okruchowe stanowią cenny materiał, pozyskiwany w wyniku prowadzenia kosztownych prac geologicznych,

- obniżono stawki ryczałtowe pomiarów sejsmoakustycznych o połowę wartości dotychczasowej stawki,

- wprowadzono dodatkową obniżkę z tytułu opracowania finansowanego w części ze środków publicznych (dotychczas obniżka ta była należna jedynie w przypadku opracowania w całości finansowanego ze środków publicznych). Należy wyjaśnić, że do opracowań finansowanych ze środków publicznych zalicza się wszelkie opracowania wykonywane w ramach działalności naukowej, badawczej czy statutowej. Z kolei środki finansowe definiuje art. 5 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.),

- wprowadzono nową obniżkę w wysokości 95% dla danych geologicznych wykorzystanych w celu wykonywania prac w zakresie poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Planowanym terminem wejścia w życie niniejszego aktu jest 28 października 2026 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji technicznej.

Przedkładany projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480 z późn. zm.). W przypadku przedsiębiorców zaliczanych

do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorców będą oni zobowiązani stosować się do przepisów projektowanego rozporządzenia w takim samym stopniu, w jakim będzie to miało miejsce w przypadku dużych przedsiębiorców. Interes publiczny polegający na uzyskaniu opłaty za korzystanie z informacji geologicznej, do której prawo przysługuje Skarbowi Państwa bezwzględnie przeważa w tym wypadku nad indywidualnym interesem przedsiębiorcy i przesądza o braku możliwości proporcjonalnego ograniczenia obowiązków administracyjnych nakładanych w projektowanym akcie wykonawczym w przypadku przedsiębiorcy, którego przedsiębiorstwo zaliczane jest do grupy mikro-, małych lub średnich przedsiębiorstw.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 z późn. zm.) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2026 r. poz. 404 z późn. zm.), w celu udostępnienia go wszystkim zainteresowanym podmiotom oraz umożliwienia zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektem, w trybie art. 7 ww. ustawy *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa*.